



# **GAZETI RASMI LA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR**

*(Hupigwa Chapa kwa Amri ya Serikali)*

**Sehemu ya CXXIII Nam. 6512**

**1 Septemba, 2017**

**Bei Shs. 5,000/=**

*Imekubaliwa na Mkuu wa Posta kuwa ni Gazeti*

*Hutolewa kila Ijumaa*

## **YALIYOMO**

*Ukurasa*

Mswada wa Marekebisho ya Sheria mbalimbali  
na kuweka masharti bora ndani yake na mambo  
mengine yanayohusiana na hayo..... 00

## **SEHEMU YA SHERIA**

Tangazo la Mswada uliyotajwa hapo chini umetangazwa katika  
***Gazeti Rasmi*** hili

### **Tangazo la Mswada**

Nam. :- Mswada wa Marekebisho ya Sheria ya mbalimbali na kuweka  
masharti bora ndani yake.

## **TANGAZO**

Mswada ufuatao utawasilishwa katika Mkutano wa Baraza la  
Wawakilishi ulioanza tarehe 27 Septemba, 2017 kwa kusomwa kwa mara  
ya kwanza na unachapishwa pamoja na Madhumuni na Sababu zake kwa  
ajili ya kutoa taarifa kwa wananchi.

**ZANZIBAR**  
1 Septemba, 2017

(Dkt. ABDULHAMID Y. MZEE)  
***Katibu wa Baraza la Mapinduzi na  
Katibu Mkuu Kiongozi.***

Matangazo yaliyohusu maiti, kuvunjika kwa Ushirika na baadhi ya matangazo ambayo ni muhimu kwa watu kujua yanaweza kutiwa katika Gazeti. Nakala matangazo namna hiyo, zipelekwe kwa Mhariri wa Gazeti Rasmi la Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar - Tanzania katika nyumba ya kupiga Chapa, Sanduku la Posta 261. Nakala zisichelewe kuliko Jumatatu kila wiki.

“(2) Waziri kwa kushauriana na Waziri anaehusika na uwekezaji atatathmini maendeleo ya uwekezaji kable ya kuongeza mkuda wa mkataba wa ukodishaji wa ardhi”.

**SEHEMU YA TATU**  
**MAREKEBISHO YA SHERIA YA MITAJI YA UMMA,**  
**NAM. 4 YA 2002**

Kusomwa. 7. Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Mitaji ya Umma, Nam. 4 ya 2002, katika sehemu hii itajulikana kama “Sheria mama”.

Mareke-bisho ya kifungu cha 6. 8. Kifungu cha 6(4) cha Sheria mama kinafutwa na kuweka badala yake kifungu cha 6A kama ifuatavyo:

“Muda wa wa jumbe wa Bodi 6A. Mwenyekiti wa Bodi atakaa madarakani kwa muda wa miaka minne na wajumbe wengine kwa muda wa miaka mitatu kutoka tarehe walioteuliwa na wanaweza kuteuliwa tena kwa kipindi kingine”.

Mareke-bisho ya kifungu cha 8. 9. Kifungu cha 8 cha Sheria mama kinarekebishwa kwa:

- (a) kubadilisha nambari kifungu cha 8 kuwa 8(1); na
- (b) kuongeza kifungu kidogo kipya (2) kama ifuatavyo:

“(2) Kila agizo la Bodi litakalofanywa kuhusu kuwekeza, kukopa fedha, mishahara na maposho litakalotolewa kwa Shirika litawasilishwa Baraza la Mapinduzi na Waziri anayehusika kwa ajili ya kuidhinishwa, kabla ya agizo hilo halijatekelezwa na Shirika”.

Mareke-bisho ya kifungu cha 27. 10. Kifungu cha 27 cha Sheria mama kinarekebishwa kwa kufutwa na kuandikwa upya kama ifuatavyo:

“27. Waziri anayehusika mara baada ya kupokea taarifa ya mwaka, kwanza ataiwasilisha taarifa hiyo Baraza la Mapinduzi kabla hajawasilisha Baraza la Wawakilishi mambo yafuatayo:

- (a) taarifa ya mpango mkakati wa Shirika kwa mwaka huo na miaka miwili inayofuata;
- (b) taarifa ya mwaka na taarifa ya ukaguzi wa hesabu za Shirika kwa mwaka uliopita; na
- (c) taarifa ya Mkaguzi wa Hesabu juu ya taarifa za fedha.

**MSWADA**  
*wa*  
**MAREKEBISHO YA SHERIA MBALIMBALI NA KUWEKA**  
**MASHARTI BORA NDANI YAKE**

UMETUNGWA na Baraza la Wawakilishi Zanzibar.

**SEHEMU YA KWANZA**  
**MASHARTI YA AWALI**

1. Sheria hii itajulikana kama Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali ya mwaka 2017 na itaanza kutumika mara baada ya kukubaliwa na Rais. Jina fupi na kuanza kutumika.

2. Sheria zilizotajwa katika sehemu mbalimbali za Sheria hii zinarekebishwa kwa namna zinavyoelezwa katika sehemu husika. Mareke-bisho ya Sheria mbalimbali.

**SEHEMU YA PILI**  
**MAREKEBISHO YA SHERIA YA UMILIKI WA ARDHI,**  
**NAM. 12 YA 1992**

3. Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Umiliki wa Ardhi, Nam. 12 ya 1992, ambapo katika Sehemu hii itajulikana kama “Sheria mama”. Kutumika.

4. Kifungu cha 3 cha Sheria mama inarekebishwa kwa kuongeza kifungu kidogo cha (6) kama ifuatavyo: Mareke-bisho ya kifungu cha 3.

“(6) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu kidogo cha (2) na (3), Rais akiridhika na ushahidi uliopelekwa mbele yake, atafuta uamuzi uliotolewa na Waziri unaohusiana na ugawaji wa Ardhi.

5. Kifungu cha 46 cha Sheria mama kinarekebishwa kwa kuongeza kifungu kidogo cha (5) kama ifuatavyo: Mareke-bisho ya kifungu cha 46.

“(5) Mkataba wa ukodishwaji wa ardhi ya umma iliyotolewa chini ya masharti ya kifungu kidogo cha (4) cha kifungu hiki, itafutwa mara baada ya kufutwa au kusitishwa kibali cha uwekezaji”.

6. Kifungu cha 47(1) cha Sheria mama kinafutwa na kuweka kifungu kipya cha (1) na (2) vifuatavyo: Mareke-bisho ya kifungu cha 47.

“(1) Mkataba wa ukodishaji wa ardhi ya Umma uliyotolewa chini ya masharti ya Sehemu hii hautazidi miaka tisini na tisa ambayo itatolewa kwa utaratibu wa awamu kwa miaka isiyozidi thelathini na tatu kwa kila kipindi.”

- (b) kurekebisha nambari vifungu vidogo vya (8) hadi (12) kwa mpangilio wake.

**SEHEMU YA TANO**  
**MAREKEBISHO YA SHERIA YA TUME YA UCHAGUZI**  
**NAM. 1 YA 2017**

Kusomwa. **15.** Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Tume ya Uchaguzi Nam. 1 ya 2017, ambapo katika sehemu itajulikana kama “Sheria mama”.

Mareke-bisho ya kifungu cha 32. **16.** Kifungu cha 32(1) cha Sheria mama kinarekebisha kwa kufuta maneno “Sheria ya Utumishi wa Umma” na badala yake kuweka neno “Rais”.

**SEHEMU YA SITA**  
**MAREKEBISHO YA SHERIA YA SHIRIKA LA**  
**NYUMBA LA ZANZIBAR, NAM. 6 YA 2014**

Kusomwa. **17.** Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Shirika la Nyumba, Nam 6 ya 2014, ambapo katika Sehemu hii itajulikana kama “Sheria mama”.

Mareke-bisho ya kifungu cha 7. **18.** Kifungu cha 7 cha Sheria mama kinarekebisha kwa kuongeza kifungu kidogo cha (5) mara baada ya kifungu kidogo cha (4) kama ifuatavyo:

“(5) Bila ya kujali masharti yoyote ya Sheria hii, Shirika halitofanya mauzo ya jengo lolote bila ya ridhaa ya Baraza la Mapinduzi”.

Mareke-bisho ya kifungu cha 26. **19.** Kifungu cha 26 cha Sheria mama kinarekebisha kwa kuongeza vifungu vidogo vipya vya (5) na (6) mara baada ya kifungu kidogo cha (4) kama ifuatavyo:

“(5) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu hiki, makubaliano yoyote ya kukodisha nyumba baina ya Shirika na mtu yoyote hayatozidi muda ya miaka mitano, na makubaliano hayo yanaweza kuingiwa upya baada ya kukamilika kipindi cha awali.

(6) Bila ya kujali masharti ya kifungu kidogo cha (5) cha kifungu hiki, Shirika linaweza kuingia mkataba wa muda mrefu na metu yeyote wa kukodisha jengo kwa zaidi ya miaka mitano baada ya kupata idhini na Baraza la Mapinduzi”.

**SEHEMU YA SABA**  
**MAREKEBISHO YA SHERIA YA MAADILI YA VIONGOZI,**  
**NAM. 4 YA 2015**

Kusomwa. **20.** Sehemu hii inasomwa pamoja na Sheria ya Maadili ya Viongozi Nam. 4 ya 2015, ambapo katika Sehemu hii itajulikana kama “Sheria mama”.

**SEHEMU YA NNE**  
**MAREKEBISHO YA SHERIA YA UTUMISHI WA UMMA,**  
**NAM. 2 YA 2011**

**11.** Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Utumishi wa Umma Kusomwa. Nam. 2 ya 2011, ambapo katika sehemu hii itajulikana kama “Sheria mama”.

**12.** Kifungu cha 15(1) cha Sheria mama kinarekebisha kwa kufuta Mareke-bisho ya kifungu cha 15. kifungu kidogo cha (1) na kuweka kifungu kidogo kipya kifuatacho:

“15(1) Kila Wizara itawasilisha, taarifa ya utekelezaji kwa Katibu Mkuu Kiongozi ambaye naye atawasilisha kwa Rais, si zaidi ya miezi minne baada ya kumalizika mwaka wa fedha.

**13.** Kifungu cha 29 cha Sheria mama kinarekebisha kwa kufuta Mareke-bisho ya kifungu cha 29. kifungu kidogo cha (3) na kuweka kipya kama ifuatavyo:

“(3) Ripoti iliyoelezwa katika kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki:

- (a) itapitia utekelezaji wa utumishi wa umma wa mwaka unaofanyiwa mapitio;
- (b) itabainisha hatua zilizochukuliwa au zinazotakiwa kuchukuliwa kutatua matatizo yanayohusiana na utekelezaji huo;
- (c) itaeleza maendeleo ya hatua zilizobainishwa katika ripoti ya mwaka uliopita;
- (d) itajumuisha mapendekezo ambayo Kamisheni itaona inafaa kwa kuimarisha Utumishi wa Umma na Maafisa wa Utumishi wa Umma; na
- (e) itajumuisha taarifa nyengine yeyote kama Rais atakavyohitaji.

**14.** Kifungu cha 55 cha Sheria mama kinarekebisha kwa: Mareke-bisho ya kifungu cha 55.

(a) kuongeza vifungu vidogo vipya (8) na (9) mara baada ya kifungu kidogo cha (7) kama ifuatavyo:

“(8) Agizo lolote la Bodi kuhusiana na uwekezaji, kukopa fedha, mishahara na maposho lililotolewa na Bodi ya Wakurugenzi au Bodi ya Ushauri ya Wakala litawasilishwa Baraza la Mapinduzi na Waziri husika kwa ajili ya kuidhinishwa, kabla ya agizo hilo kutekelezwa na Wakala.

(9) Mwenyekiti wa Bodi atakaa madarakani kwa muda wa miaka minne na wajumbe wengine kwa muda wa miaka mitatu kutoka tarehe walioteuliwa na wanaweza kuteuliwa tena kwa kipindi kingine”.

Akida ya kikao. **3.** Zaidi ya nusu ya idadi ya Wajumbe itakuwa ndio akidi ya kikao cha Bodi.

Uamuzi wa Bodi. **4.**-(1) Bodi itafanya uamuzi kwa makubaliano na ikiwa makubaliano hayatafikiwa, uamuzi utafanywa kwa kupiga kura na endapo itatokea kura kuwa sawa, Mwenyekiti au Makamo Mwenyekiti atakuwa na kura ya uamuzi.

(2) Bila ya kujali masharti ya kifungu kidogo cha (1) cha kifungu hiki, uamuzi wa Bodi unaweza kufanywa kwa kuwasilisha agizo kwa maandishi kwa wajumbe wote ambapo kila mjumbe ataeleza mawazo yake kwa maandishi ikizingatiwa kwamba mjumbe yeyote anaweza kuomba uamuzi huo uakhirishwe na kujadiliwa kwenye kikao cha wajumbe wa Bodi.

(3) Azimio lilotiwa saina na Wajumbe waliopo Zanzibar kwa wakati huo, ambao sio chini ya wajumbe watano, litachukuliwa kama uamuzi wa Bodi uliofanywa kwenye kikao ikizingatiwa kwamba, mjumbe bila ya kujali kama aliweka saina katika azimio hilo anaweza kuomba jambo hilo liwasilishwe kwenye kikao cha Bodi kinachofuata.

Kumualika mtu kwenye kikao. **5.** Bodi inaweza kumualika mtu ambaye sio mjumbe kuhudhuria majadiliano ya Bodi kama mtaalam lakini mtu huyo hatokuwa na haki ya kupiga kura.

Kumbu-kumbu za vikao vya Bodi. **6.** Kumbukumbu za mwenendo wa vikao vya Bodi zitaidhinishwa kwenye kikao kinachofuata cha Bodi kwa kutiwa saina na Mwenyekiti na Katibu wa Bodi.

Utaratibu wa vikao. **7.** Kwa kuzingatia masharti ya Sheria hii, Bodi itakuwa na uwezo wa kupanga mwenendo na taratibu za vikao na utekelezaji bora wa kazi zake pamoja na kamati za Bodi.

Kutaja mgongano wa maslahi. **8.** Mjumbe yeyote ambaye atakuwa na maslahi ya moja kwa moja au vyenginevyo, katika ajenda au jambo linalojadiliwa na Bodi atalazimika kutaja maslahi hayo mbele ya Bodi na hatotakiwa kushiriki katika kujadili ajenda au jambo hilo.

Katibu wa Bodi. **9.** Bodi itateuwa Mwanasheria mwenyesifa ambaye ni muajiriwa wa Afisi kuwa Katibu wa Bodi.

Kazi za Katibu. **10.** Katibu atawajibika kwa Bodi na atakuwa anawajibu wa kuhakikisha kwamba:

- (a) kumbukumbu sahihi za vikao vya Bodi zinachukuliwa;
- (b) taarifa sahihi na zinazojitosheleza za Bodi zinahifadhiwa;
- (c) taarifa za vikao vya Bodi zinatolewa kwa Wajumbe;

**21.** Kifungu cha 41 cha Sheria mama kinarekebisha kwa kufuta maneno “baada ya kuidhinishwa na Baraza la Wawakilishi” na badala yake kuweka maneno “na kuwasilisha mbele ya Baraza la Wawakilishi kwa taarifa”.

Marekebisho ya kifungu cha 41.

**SEHEMU YA NANE  
MAREKEBISHO YA SHERIA YA KUENZISHA OFISI YA  
MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI,  
NAM. 11 YA 2003.**

**22.** Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Kuanzisha Ofisi ya Mdhhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, Nam. 11 ya 2003, ambapo katika Sehemu hii itajulikana kama “Sheria mama”.

Kusomwa.

**23.** Sheria mama inarekebisha kwa kuongeza kifungu kipya cha 9A mara baada ya kifungu cha 9 kama ifuatavyo:

Kuongezwa kifungu kipya cha 9A.

Taratibu za Bodi. **9A.** Mwenendo na mambo mengine yanayohusu Bodi utakuwa kama itakavyoelezwa katika Jadweli la Sheria hii.

**JADWELI  
MWENENDO WA BODI  
(Chini ya kifungu cha 9A)**

**1.**-(1) Mwenyekiti wa Bodi atakaa madarakani kwa muda wa kipindi cha miaka minne na anaweza kuteuliwa tena kwa kipindi chengine.

Muda wa wajumbe wa Bodi.

(2) Mbali ya wajumbe wanaoingia kwa nafasi zao, Wajumbe wengine wa Bodi watashika madaraka kwa kipindi cha miaka mitatu na wanaweza kuteuliwa tena kwa kipindi chengine.

**2.**-(1) Bodi itakutana katika vikao vya kawaida mara moja kila baada ya miezi mitatu na inaweza kukutana wakati wowote itakapotokea haja ya kukutana kwa ajili ya kutekeleza kazi zake.

Vikao vya Bodi.

(2) Vikao vyote vya Bodi vitaitishwa na Mwenyekiti au ikiwa hayupo vitaitishwa na Makamo Mwenyekiti.

(3) Mwenyekiti au ikiwa hayupo Makamo Mwenyekiti ataitisha kikao cha dharura cha Bodi baada ya kupokea maombi kwa maandishi yaliyowekwa saina wajumbe zaidi ya nusu ya wajumbe wa Bodi, na kikao hicho kitaitishwa ndani ya siku ishirini na moja baada ya kupokea maombi hayo.

(4) Endapo wote wawili Mwenyekiti na Makamo Mwenyekiti hawapo, wajumbe waliohudhuria watateua mjumbe mmoja miongoni mwao kuendesha kikao na mjumbe atakaeteluliwa atakuwa na uwezo wa kutekeleza uwezo wa Mwenyekiti.

**SEHEMU YA TISA  
MAREKEBISHO YA SHERIA YA MAKAMPUNI,  
NAM. 15 YA 2013**

Kusomwa. **24.** Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Makampuni Nam. 15 ya 2013, ambayo katika sehemu hii itajulikana kama Sheria Mama.

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 2.

**25.** Kifungu cha 2(1) cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa:

- (a) kuongezwa ufafanuzi wa maneno mapya yafuatayo kwa mpangilio wa alfabeti:

"Shirika la pekee" maana yake idara ya Umma ilioundwa kwa Sheria au kwa amri ya Rais iliyochapishwa katika Gazeti Rasmi, kuwa endelevu na muhuri rasmi na uwezo wa kumiliki, kushikilia, kusimamia, na kuondoa uwekezaji, kushtaki na kushtakiwa kusimamia mikataba na nyaraka, kwa kutumia muhuri wake, kuingia mikataba inayoibana/inayoifunga na waendelezaji wake katika utekelezaji wa haki zake katika uwekezaji, inajumuisha na uwezo wa kuwa na mali zisizohamishika na nyingine;

"Kampuni ya Serikali" maana yake ni kampuni yoyote ambayo angalau asilimia hamsini na moja ya hisa zilizolipwa zinamilikiwa na Serikali, inajumuisha kampuni tanzu ya Serikali;

"Waziri" maana yake ni Waziri anayehusika na maswala yanayohusu usajili wa makampuni

"Shirika la Kisheria" maana yake ni shirika lolote (inayojumuisha shirika la umma na shirika pekee) lililoundwa kwa Sheria lakini haijumuishi kampuni ilioanzishwa chini ya Sheria ya Kampuni, iwapo hisa zote za Kampuni zinamilikiwa na shirika la kisheria au mashirika ya kisheria mawili au zaidi;

- (b) kufutwa na kuwekwa ufafanuzi wa neno "Mrajis" ufuatao:

"Mrajis" maana yake ni Mkurugenzi Mtendaji aliyeteuliwa chini ya Sheria ya Wakala wa Usajili Biashara na Mali Zanzibar;

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 3.

**26.**(1) Kifungu 3 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa:

- (a) kufutwa kifungu kidogo cha (2) na kuwekwa badala yake kifungu kipya kama ifuatavyo:

(2) Mtu yeyote anaweza kuunda kampuni ya dhima yenye ukomo itakayojulikana kama kampuni binafsi ya mjumbe mmoja kwa kuweka jina lake katika katiba ya kampuni na kwa kutekeleza masharti ya Sheria ya kampuni.

- (d) kutoa ushauri sahihi kwa Bodi pale unapohitajika; na

- (e) kufanya kazi nyengine yoyote kama atakavyoagizwa na Bodi.

**11.**(1) Bodi inaweza katika utekelezaji wa kazi zake, kuanzisha idadi yoyote ya kamati kufanya kazi maalum kama itavyoagizwa na Bodi. Kamati za Bodi.

(2) Mwenendo, vigezo na masharti ya utendaji kazi wa kamati utakuwa kama Bodi itakavyoelekeza.

**12.**(1) Mwenyekiti au mjumbe mwengine yeyote wa Bodi, anaweza kujiuzulu kwa kutoa taarifa ya maandishi kwa mamlaka ya uteuzi na kuanzia tarehe ya taarifa hiyo au ikiwa hakuna tarehe iliyoinishwa katika taarifa, kuanzia tarehe iliyopokelewa taarifa hiyo na mamlaka ya uteuzi, mjumbe huyo atasita kuwa mjumbe wa Bodi. Kujiuzulu na kusita kwa nafasi ya mjumbe.

(2) Endapo mtu amesita kuwa Mwenyekiti au mjumbe wa Bodi, kwa sababu yoyote kabla ya kumalizika muda wake kushika madaraka ya ujumbe, mamlaka ya uteuzi itateua mtu mwengine kushika nafasi hiyo na mtu huyo atashika nafasi hiyo kwa kipindi kilichobaki kwa kipindi kilichoachwa na mtangulizi wake.

(3) Endapo mjumbe atashindwa kuhudhuria vikao vitatu mfululizo vya Bodi bila ya sababu ya msingi, Mwenyekiti wa Bodi atawasilisha taarifa hiyo kwa Waziri na Waziri atafuta uteuzi wa Mjumbe huyo na kuteua mjumbe mwengine kushika nafasi ya mjumbe huyo kwa kipindi kilichoachwa na mtangulizi wake.

**13.**(1) Nafasi ya mjumbe wa Bodi itakuwa wazi kwa:

- (a) kushindwa kuhudhuria vikao vitatu mfululizo vya Bodi, bila ya sababu ya msingi;
- (b) kujizulu au kwa namna yoyote kupoteza sifa za kuwa mjumbe wa Bodi; au
- (c) kushindwa kutekeleza kazi zake kwa sababu za kiafya ya mwili au akili; au
- (d) kufariki;

Nafasi ya mjumbe kuwa wazi.

(2) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria hii yanayohusu akidi, Bodi inaweza kuendelea na kazi zake bila ya kujali nafasi ya mjumbe yeyote kuwa wazi na jambo au mwenendo wa Bodi hautobatilishwa kwa sababu za kutokea makosa ya uteuzi wa mtu ambaye amefanywa kuwa mjumbe.

**14.** Mwenyekiti na Wajumbe wa Bodi watalipwa posho kwa kiwango atakachoamua Waziri baada ya kushauriana na Waziri mwenyedhamana ya mambo ya Fedha. Posho za Wajumbe.

- (a) "mara moja amjuilishe Mrajis na kuitisha mkutano wa wadai kabla ya siku ya ishirini na nane kupita kuanzia siku aliotowa maoni.
- (d) katika kipindi kabla ya siku ambayo mkutano wa wadai haujafanyika atawapatia wadai taarifa zinazohusiana na hali ya kampuni kadri watakavyohitaji bila ya malipo.

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 241

**34.** Kifungu cha 241 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufutwa na kuwekwa badala yake kifungu kipya kama ifuatavyo:

Marejesho  
yatakayowasilishwa  
kwa Mrajis na  
kampuni ya kigeni.

241.-(1) Endapo mabadiliko yamefanywa ndani ya:

- (a) mkataba, Sheria, au katiba na kanuni za kampuni ya kigeni au hati rasmi ya kisheria kama ilivyoelezwa hapo awali; au
- (b) wakurugenzi au katibu wa kampuni ya kigeni au maelezo yaliyomo kwenye orodha ya wakurugenzi na katibu; au
- (c) majina au anuani za watu walioidhinishwa kupokea huduma kwa niaba ya Kampuni ya kigeni;
- (d) anuani ya ofisi iliyosajiliwa au afisi kuu ya kampuni ya kigeni, au sehemu yake ya biashara iliyo ndani ya Zanzibar; au
- (e) aina ya biashara ambayo kampuni ya kigeni itafanya biashara ndani ya Zanzibar, au jina litakalotumika katika biashara hiyo,

Kampuni hiyo, ndani ya siku sitini itawasilisha kwa Mrajis marejesho ya usajili ambayo yamejumuisha maelezo ya marekebisho.

(2) Endapo kampuni:

- (a) itafungwa kwa amri ya Mahakama; au
- (b) itafungwa kwa hiari kwa mujibu wa utaratibu chini ya Sheria hii ulioanza katika Mahakama ya nchi ambayo kampuni imeanzishwa,

kampuni hiyo ndani ya siku thelathini ya tarehe iliyotolewa amri hiyo au kuanza kwa mashauri kesi hiyo, kama hali itakavyokuwa, itawasilisha kwa Mrajis marejesho ambayo yana maelezo yanayohusiana na amri hiyo iliyotolwa au kuanza kwa mashauri hayo na kuyatangaza kwenye gazeti rasmi kama itakavyoelezwa na Waziri katika Kanuni.

- (b) kuongezwa vifungu vidogo vipya vya (4), (5) na (6) kama vifuatavyo:

(3) Shirika la Kisheria au Shirika Pekee linaweza kumiliki hisa zote za kampuni yoyote binafsi na kuwa mjumbe pekee wa kampuni hiyo.

(4) Endapo kampuni au Wakala chini ya kifungu kidogo cha (4) cha kifungu hiki anamiliki hisa hupunguzwa kwa mujibu wa masharti ya Sheria yoyote zinazohusiana na ubinafsishaji, masharti ya Sheria hii, au Sheria nyengine yoyote, kanuni za makampuni au mikataba au nyaraka nyengine za kampuni ambayo hisa zake ambayo yanaendelea kugawanyika, ambazo zinazohusiana na haki za awali za wanahisa, hazitatumika kuhusiana na kampuni hiyo.

(5) Waziri anaweza, kwa kuchapisha kwenye Gazeti Rasmi, kutoa msamaha kwa Shirika la kisheria, Shirika Pekee au Kampuni ya Serikali kwa masharti yoyote ya Sheria hii.

**27.** Kifungu cha 19 kinarekebishwa kama ifuatavyo:

- (a) katika Kifungu kidogo cha (1) kwa kunaingizwa maneno "kwa dhamana" baina ya neno "kampuni" na neno "ni"; na
- (b) katika Kifungu kidogo cha (2)(a) kwa kunaingizwa maneno "kwa dhamana" baina ya neno "kampuni" na neno "ni"

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 19.

**28.** Kifungu cha 129 (1) (c) cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufutwa maneno "aya hiyo ya 5" na kuwekwa badala yake "kanuni".

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 129.

**29.** Kifungu cha 155(3) cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufutwa maneno "Sehemu ya tatu ya jadweli la saba" na kuwekwa badala yake neno "kanuni".

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 155.

**30.** Kifungu cha 191 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufutwa na kuwekwa badala yake kifungu kipya kama ifuatavyo:

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 191.

**191.** Mjumbe wa kampuni ya mjumbe mmoja hatokuwa, kwa hali yoyote, katibu wa kampuni hiyo".

**31.** Kifungu cha 195 (5) cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufutwa neno "moja kwa moja" na kuwekwa badala yake neno "Mkurugenzi".

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 195.

**32.** Kifungu cha 216 (6) (a) cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kulirekebisha neno "kumi na tano".

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 216.

**33.** Kifungu cha 236 (2) (a) na (d) cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufutwa aya (a) na (d) na kuwekwa badala yake aya mpya ya (a) na (d) kama ifuatavyo:

Mareke-  
bisho ya  
kifungu  
cha 236.

6(3) Rais kwa kushauriana na Kamisheni ya Utumishi wa Umma na kwa Tangazo litakalochapishwa kwenye Gazeti Rasmi ataongeza Cheo na Afisi ya kiongozi atakaestahiki kupokea mafao ya uzeeni na kuweka kiwango au kima cha mafao ya uzeeni na stahiki nyengine.

#### MADHUMUNI NA SABABU

Madhumuni ya Mswada huu ni kufanya marekebisho katika Sheria Mbalimbali na badala yake kuweka masharti yaliyobora ndani yake. Sheria zinazorekebishwa katika Mswada huu ni:

1. Sheria ya Umiliki wa Ardhi, Nam. 12 ya 1992;
2. Sheria ya Mitaji ya Umma, Nam. 4 ya 2002;
3. Sheria ya Utumishi wa Umma, Nam. 2 ya 2011;
4. Sheria ya Tume ya Uchaguzi, Nam. 1 ya 2017;
5. Sheria ya Shirika la Nyumba la Zanzibar, Nam. 6 ya 2014;
6. Sheria ya Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma, Nam. 4 ya 2015;
7. Sheria ya Kuanzisha Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, Nam. 11 ya 2003; na
8. Sheria ya Makampuni, Nam. 15 ya 2013.

Mswada huu umegawika katika Sehemu Kumi na Moja.

**Sehemu ya Kwanza** inahusu masharti ya awali ambapo ni jina fupi la sheria inayopendekezwa.

**Sehemu ya Pili** inahusu marekebisho ya Sheria ya Umiliki Ardhi, Nam. 12 ya 1992. Katika Sehemu hii, inapendekezwa kufanya marekebisho katika kifungu cha 3, 46 na 47. Katika kifungu cha 3 marekebisho ni kuongeza kifungu kidogo cha (6) ambacho kinampa uwezo Rais kufuta au kuingilia jambo lililofanywa na Waziri ambalo itagundulika kuwa ni kinyume na maslahi ya umma. Kifungu cha 46, inapendekezwa kuongeza kifungu kidogo cha (5) ambacho kinahusu kufutwa kwa kibali cha kukodisha ardhi mara baada ya kufutwa kwa hati ya uwekezaji inayohusu ardhi hiyo. Na kifungu cha 47 ni kufutwa kwa kifungu kidogo cha (1) na badala yake kuweka kifungu kidogo kipya ambacho kinahusu muda wa kukodishwa ardhi kuwa miaka 99 ambapo utatolewa kwa kipindi cha miaka 33 kwa kila awamu.

**Sehemu ya Tatu** inahusu marekebisho ya Sheria ya Mitaji ya Umma, Na. 4 ya 2002. Inapendekezwa kufanya marekebisho katika kifungu cha 8 kwa kuongeza kifungu kidogo kipya cha (2) na (3). Katika kifungu kidogo cha (2) kinahusu agizo la Bodi kuhusiana na uwekezaji au kukopa fedha kwa Shirika lazima agizo hilo liwasilishwe kwa Baraza la Mapinduzi kwa ajili ya kuidhinishwa kabla halijatekelezwa. Kifungu kidogo cha (3) kinahusu agizo la Bodi kuhusiana na mshahara na posho liwasilishwe

35. Kifungu cha 248 cha Sheria Mama kinarekebishwa kwa kufutwa maneno "aya ya 2" baina ya neno "kifungu kidogo" na neno "itakuwa na athari" masharti ya kifungu kidogo cha (1). Mareke-bisho ya kifungu cha 248.

Bila kuathiri Sheria iliyofutwa chini ya kifungu cha 278 cha Sheria hii, kitu chochote kilichofanywa kwa mujibu wa masharti ya Sheria iliyofutwa itachukuliwa kuwa kimefanywa kwa mujibu wa masharti ya Sheria hii. Kuongezwa kifungu kipya cha 279.

kubakiza 279. Sheria Mama inarekebishwa kwa kuongezwa kifungu kipya cha 279 baada ya kifungu cha 278 kama ifuatavyo:

36. Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Makampuni, Nam. 15 ya 2013, ambapo katika sehemu hii itajulikana kama "Sheria mama". Kusomwa.

37. Kifungu cha 2(1) cha Sheria mama kinarekebishwa kwa: Mareke-bisho ya kifungu cha 2.  
(a) kuongeza tafsiri ya maneno mapya yafuatayo katika mpangilio wake wa herufi:

#### SEHEMU YA KUMI MAREKEBISHO YA SHERIA YA UNUNUZI NA UONDOWAJI WA MALI ZA UMMA NAM. 11 YA 2016

38. Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Ununuzi na Uondowaji wa Mali za Umma Nam. 11 ya 2016 ambapo katika sehemu hii itajulikana kama "Sheria mama". Kusomwa.

39. Kifungu cha 27(1) cha Sheria mama kinarekebishwa kwa kuingiza neno "Wizara" baina ya maneno "kila" na "Idara". Mareke-bisho ya kifungu cha 27.

40. Sheria mama inarekebishwa kwa kuongeza kifungu kipya cha 65A mara baada ya kifungu cha 65 kama ifuatavyo: Kuongeza kifungu kipya cha 65A.

"Zuio la kuuza jengo la Serikali." 65A. Mtu hatouza au hatoweka dhamira ya kuuza jengo lolote la Serikali bila ya kupata ridhaa ya Baraza la Mapinduzi".

#### SEHEMU YA KUMI NAMOJA MAREKEBISHO YA SHERIA YA MAFAO YA VIOANGOZI MAALUUM NAM. 5 YA 2003

41. Sehemu hii itasomwa pamoja na Sheria ya Mafao ya Viongozi Maalum Nam. 5 ya 2003 ambapo katika sehemu hii itajulikana kama "Sheria mama". Kusomwa.

42. Kifungu cha 6 cha Sheria mama kinarekebishwa kwa kuongeza kifungu kidogo kipya cha 6(3) mara baada ya kifungu kidogo cha (2) cha kifungu hiki kamaifuatavyo: Mareke-bisho ya kifungu cha 6.

**Sehemu ya Nane** inahusu Marekebisho ya Sheria ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali, Nam. 11 ya 2003. Marekebisho katika sehemu hii ni kuongezwa kwa kifungu kipya cha 9A ambacho kinazungumzia mwenendo wa vikao vya Bodi. Kwa msingi huo, kunaongezwa Jadweli ambalo linaeleza mambo yote yanayohusu mwenendo na taratibu za vikao vya Bodi. Jadweli hilo linajumuisha mambo yafuatayo: Muda wa Wajumbe wa Bodi, vikao vya Bodi, akidi ya vikao, maamuzi ya Bodi, kumualika mtu kwenye kikao, kumbukumbu za vikao vya Bodi, utaratibu wa vikao, tamko la mgongano wa maslahi, Katibu wa Bodi, kazi za Katibu, kamati za Bodi, kujiuzulu kwa Mjumbe, nafasi ya mjumbe kuwa wazi na posho kwa Wajumbe.

**Sehemu ya Tisa** inahusu Marekebisho ya Sheria ya Makampuni, Nam. 15 ya 2013. Katika Sheria hii, marekebisho yanayopendekezwa ni katika kifungu cha 2 kwa kuongeza baadhi ya tafsiri ya maneno kama vile Shirika la kipekee, Kampuni ya Serikali, Waziri na Shirika. Vile vile, tafsiri ya neno Mrajis imefutwa na badala yake kuwekwa tafsiri nyengine mpya. Katika kifungu cha 3 kifungu kidogo cha 2 kimefutwa na kuweka kifungu kipya; na kuongeza kifungu kidogo cha (4), (5) na (6). Aidha, marekebisho madogo yamefanywa katika kifungu cha 19, 129, 155, 195, 216 na 235. Katika kifungu cha 241 kifungu kidogo cha (1) kimefutwa na badala yake kuweka kifungu kidogo kipya. Na mwisho, kimeongezwa kifungu kipya cha 279 ambacho kinahusu kubakiza mambo yaliyofutwa katika sheria ya zamani.

**Sehemu ya Kumi** inahusu Marekebisho ya Sheria ya Ununuzi na Uondoaji wa Mali za Umma Nam. 11 ya 2016. Marekebisho yanayopendekezwa ni kuongezwa kwa kifungu kipya cha 65A mara baada ya kifungu cha 65 cha Sheria Mama kwa madhumuni ya kuweka majukumu ya msingi mkuu wa uuzaji wowote au dhamira ya kuuza jengo lolote la Serikali bila ya kupata ridhaa ya Baraza la Mapinduzi. Kwa madhumuni ya kuhifadhi majengo ya Serikali.

**Sehemu ya Kumi na Moja** inahusu Marekebisho ya Sheria ya Mafao ya Viongozi Maalum Nam. 5 ya 2003. Katika Sheria hii, marekebisho yanayopendekezwa ni katika kifungu cha 6 cha Sheria Mama kwa kuongezwa kifungu kidogo kipya cha (3) mara baada ya kifungu cha (2) kwa kuweka njia itomuwezesha Rais kuongeza orodha ya viongozi ambao mafao yao hayajaoneshwa katika Sheria yoyote kwa kutangaza katika Gazeti Rasmi la Serikali.

ZANZIBAR  
1 Septemba, 2017

(SAID H. SAID)  
MWANASHERIA MKUU

Baraza la Mapinduzi na Waziri husika kabla halijatekelezwa. Na kifungu 27 kinahusu kuwasilishwa taarifa ya mwaka ya Shirika kwa Baraza la Mapinduzi kabla ya taarifa hiyo haijawaasilishwa Baraza la Wawakilishi na Waziri husika.

**Sehemu ya Nne** inahusu marekebisho ya Sheria ya Utumishi wa Umma Nam. 2 ya 2011. Marekebisho katika Sehemu hii kimsingi yanahusu kifungu kufutwa kwa kifungu cha 15(1) na badala yake kuweka kifungu kidogo kipya cha (1) ambacho kinaeleza kila wizara kuwasilisha taarifa kwa Katibu Mkuu Kiongozi ambaye naye baada ya kuzipokea taarifa za wizara zote ataiwasilisha kwa Rais. Aidha, kifungu cha 29 kinarekebishwa kwa kufuta kifungu kidogo cha (3) na badala yake kuweka kifungu kidogo kipya cha (3). Kifungu cha 55 pia kinarekebishwa kwa kuongeza kifungu kidogo cha (8) na (9) ambavyo vinahusu maagizo ya Bodi za Wakala kuwasilishwa kwa Baraza la Mapinguzi na Waziri husika kwa ajili ya kuidhinishwa kabla maagizo hayo hayajatekelezwa. Na kwa msingi huo, kifungu kidogo cha (8) hadi (12) vinabadilishwa nambari kwa mpangilio wake.

**Sehemu ya Tano** inahusu Marekebisho ya Sheria ya Tume ya Uchaguzi Nam. 1 ya 2017. Vifungu viwili vinapendekezwa kufanyiwa marekebisho. Kifungu cha 32(1) kwa kufuta maneno “Sheria ya Utumishi wa Umma” na badala yake kuweka neno “Rais”. Kifungu cha 33 kinachohusu uwezo wa Waziri kutunga Kanuni. Marekebisho yanayopendekezwa ni Waziri kutunga Kanuni kwa kushauriana na Tume. Hivyo, maneno “kwa kushauriana na Tume” yanaingizwa baina ya maneno “anaweza” na “kutunga” katika kifungu mkidogo cha (1).

**Sehemu ya Sita** inahusu Marekebisho ya Sheria ya Shirika la Nyumba, Nam. 6 ya 2014. Inapendekezwa kurekebisha kifungu cha 7 kwa kuongeza kifungu kidogo cha (5) ambacho kinahusu zuio kwa Shirika kutouza nyumba kabla ya kupata kibali cha Baraza la Mapinduzi. Na vilevile, kufanya marekebisho katika kifungu cha 26 kwa kuongeza kifungu kidogo kipya (5) na (6) mara baada ya kifungu kidogo cha (4) ili kwenda sambamba na wazo kuweka muda wa kukodisha nyumba kwa miaka mitano ambalo halikuelezwa katika Sheria mama. Hata hivyo, kutokana na marekebisho hayo, Shirika linapewa uwezo wa kuongeza muda wa ziada wa kukodisha nyumba baada ya kupata kibali cha Baraza la Mapinduzi.

**Sehemu ya Saba** inahusu Marekebisho ya Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma, Nam. 4 ya 2015. Katika Sheria hii, inapendekezwa kufanya marekebisho katika kifungu cha 41 kwa kufuta maneno “baada ya kuidhinishwa na Baraza la Wawakilishi” na badala yake kuweka maneno “kuwasilisha mbele ya Baraza la Wawakilishi kwa taarifa”. Madhumuni ya marekebisho haya kutoa uwezo kwa Tume kufanya marekebisho ya Jadweli na baada ya marekebisho hayo yatawasilishwa mbele ya Baraza la Wawakilishi kwa ajili ya taarifa.



